

LOMBER PONKSİYON (BEYİN OMURILIK SIVISI ÖRNEĞİNİN ALINMASI) LUMBALPUNKTION (ENTNAHME VON NERVENWASSER)

Hekimle yapılması gereken bilgilendirme görüşmesinin hazırlanması için hastalara özgü bilgi formu ve anamnez

Klinik/Muayenehane: [Klinik / Praxis:]

Hastaya ait bilgiler: [Patientendaten:]

türkisch

Tarih:(Datum): _____

Sayın hasta,

Omurilik kanalınızdan beyin omurilik sıvısı örneği (likör) alınması planlanıyor (lomber ponksiyon). Beyin omurilik sıvısında iltihap veya başka bir sağlıksız değişiklik olup olmadığı incelenecek.

Buradaki bilgiler, hekiminizle yapılacak bilgilendirme görüşmesine hazırlanmanız amaçlıdır (ilerleyen satırlarda hekim olarak geçiyor). Hekiminiz, size bu görüşmede planlanan müdahalenin alternatif yöntemlere göre avantajlarını ve dezavantajlarını açıklayacak ve sizi riskler hakkında bilgilendirecek. Hekim, bu görüşmede korku ve kaygılarınızı gidermek için tüm sorularınızı yanıtlayacak. Akabinde size önerilen lomber ponksiyona muvafakat edebilirsiniz. Görüşme sonrasında hekiminiz, doldurulmuş ve imzalanmış anketin bir nüshasını tarafınıza verecek.

BEYİN OMURİLİK SIVISININ FONKSİYONU (LİKÖR)

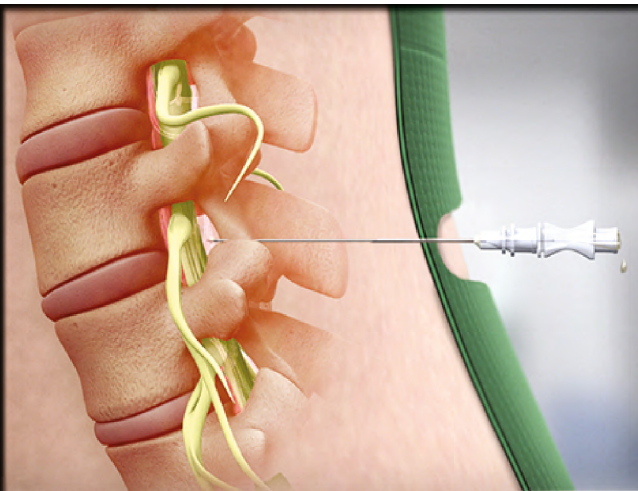
FUNKTION DES NERVENWASSERS (LIQUOR)

Merkezi sinir sistemi (beyin ve omurilik), beyin omurilik sıvısı adı verilen renksiz sıvı (serebrospinal sıvı) ile sarıdır. Bazı merkezi sinir sistemi hastalıklarında likörde iltihap, enfeksiyon, kanama ve diğer hastalıklar teşhis edilebilir. Bu sebeple beyin omurilik sıvısı örneğinin alınması ve incelenmesi, merkezi sinir sistemi hastalıklarının teşhis edilmesini sağlayabilir.

MUAYENENİN NASIL YAPILDIĞI HAKKINDA

UNTERSUCHUNGSABLAUF

Lomber ponksiyon, ya oturur ya da yan yatar pozisyonda gerçekleştirilebilir. Hekiminiz, sizden „kedi kamburu“ yapmanızı ister. Belinizi, elleriyle dokunarak titizlikle muayene eder ve hemen hemen belinizin hizasında ponksiyon yapacağı yeri işaretler. Bu bölge, özenle dezenfekte edilir, steril örtülerle kaplanır ve gerektiğinde lokal olarak uyuşturulur. Beyin omurilik sıvısı, omuriliğin oldukça alt bölgesinden alındığından ponksiyon esnasında neredeyse omuriliğinin zedelenme tehlikesi bulunmuyor.

Ponksiyon esnasında kısa süreliğine ağrı hissedebilirsiniz. Bu ağrı, iğnenin pozisyonu değiştirildiğinde hafifler. Önemli olan, ponksiyon esnasında hareket etmemeniz. Hekim, önce ortasında boşluk bulunan ince bir iğneyi omurga kanalına batırır ve birkaç mililitre likör alır. Mevcut şüpheye göre ponksiyon iğnesi ile beyin omurilik sıvısı basıncı da ölçülebilir. Bazı durumlarda ponksiyon yapılan yerden direk omurilik kanalına ilaç verilebilir. Eğer sizde böyle bir müdahale yapılacaksa hekiminiz bu konuda sizi bilgilendirir.

Ponksiyon işlemi, sadece birkaç dakika sürer. Örnek alındıktan sonra ponksiyon iğnesi çıkarılır ve iğnenin batırıldığı yer bantlanır.

HAZIRLIK VE MÜDAHALE SONRASI BAKIM HAKKINDA

HINWEISE ZUR VORBEREITUNG UND NACHSORGE

Lütfen hekiminizin ve asistanlarının vereceği talimatlara aynen uyunuz. Davranış biçimleri, muayenenin türüne göre değişebilir.

Hazırlık:

İlaç kullanımı: Önemli olan, hangi ilaçları düzenli olarak almanız yahut enjekte etmeniz gerektiğini (özellikle Aspirin® [ASS], Marcumar®, Heparin, Plavix® vs. gibi kan sulandırıcı ilaçları) veya düzensiz olarak muayeneden önceki son 8 gün içerisinde almış olduğunuz ilaçları, hekiminize bildirmeniz. Buna tüm reçete gerektirmeyen ve bitkisel ilaçlar dahil. Hekiminiz, ilacı bırakıp bırakmamanız gerektiği konusunda ve hangi süre için ilacı bırakmanız gerektiği ile ilgili olarak sizi bilgilendirecek.

Müdahale sonrası bakım:

Beyin omurilik sıvısında muayeneye bağlı olarak eksilme olacağından zaman zaman şiddetli baş ağrısı yaşanabilir. Bu sebeple lomber ponksiyon sonrasında yeterince sıvı tüketin. Çok şiddetli baş ağrısı olursa ilaç da verilebilir.

Lomber ponksiyon sonrasında belli bir süre yatak istirahati gerekiyor. Hekiminiz bu konuda size kesin talimat verecektir.

Eğer muayeneden sonra ciltte kabarıklık, nefes darlığı, çarpıntı, soğuk ter dökme, ateş, şiddetli bulantı, bel ağrısı veya şiddetli baş ağrısı gibi şikayetleriniz olursa derhal hekiminize bildirin veya kliniğe başvurun. Bu tür şikayetler, acilen tedavi gerektirir ve muayeneden günler sonra dahi ortaya çıkabilir.

RİSKLER, OLASI KOMPLİKASYONLAR VE YAN ETKİLER**RISIKEN, MÖGLICHE KOMPLIKATIONEN UND NEBENWIRKUNGEN**

Her tıbbi müdahalenin, bazı riskler taşıdığı genel olarak bilinir. Ancak lomber ponksiyon, az riskli rutin bir işlemdir. Hekiminiz, yapılacak görüşmede şahsınıza özgü risklere ayrıntılı olarak değinecek. Ancak ayrıntılı şekilde aydınlatılmayı istemeyebilirsiniz. Böyle bir durumda bu risk bölümünü atlayarak feragat ettiğinizi, bilgilendirme formunun son kısmında tasdik ediniz.

Likör kaybı sonucu, özellikle dik durulduğunda, şiddetli **baş ağrısı** yaşanabilir. Bu baş ağrıları, genellikle ponksiyondan birkaç gün sonra ortaya çıkar ve genellikle yeterli oranda sıvı tüketildiğinde, ilaçla tedavi edildiğinde yahut yatak istirahati ile belli bir zaman sonra geçer. Çok nadir olarak birkaç yıl sürebilir. Ponksiyona bağlı likör basıncında düşme nedeniyle baş ağrısının yanı sıra bulantı, baş dönmesi, ışığa karşı hassasiyet, ense sertliği veya tinnitus (kulakta çınlama) ortaya çıkabilir. Bazı durumlarda kendi kanınızın omurilik bölgesine yakın olan peridural bölgeye enjekte edilmesi gerekebilir (bloodpatch). Aşırı durumlarda beyinde hematom (**subdural hematom**) oluşabilir, su birikebilir (**higroma**) veya beyin sinirleri zarar görebilir. Mesela **görme ve duyma yetisinin engellenmesi** gibi bu organların kalıcı olarak işlevini yeterince yerine getirememesi gibi durumlara çok nadir rastlanır.

Şiddetli bel ağrısı, bulantı ve kusma zaman zaman ortaya çıkar ve birkaç gün sürebilir; fakat genellikle ilaçla iyi şekilde kontrol altına alınabilir.

Ponksiyon esnasında ponksiyon bölgesinde **ağrı** ve sinir köklerinin tahriş edilmesi sonucu **duyumsama yanılması** olabilir. Bu şikayetler geçicidir.

Likör fistülü (beyin omurilik sıvısının doğal olmayan şekilde yara bölgesine akması) olabilir ve belki ameliyatla kapanması gerekir.

Mesela dezenfektan maddelere, uyuşturucu maddeye veya diğer ilaçlara olabileceği gibi **alerjik reaksiyonlar** (kaldıramama belirtileri), nadiren görülür ve ciltte kabarıklık, kaşıntı, şişlikler ve hatta bulantı ve öksürük gibi sonuçlar doğurabilir. Örneğin nefes darlığı, kramplar, çarpıntı veya **hayati tehlike yaratan** dolaşım şoku gibi daha ağır tepkilere, nadir rastlanır. Kan dolaşımında meydana gelebilecek aksaklıklar, yoğun tıbbi müdahaleye rağmen organlarda geçici yahut kalıcı hasarlara yol açabilir; örneğin beyinde hasar, felç, böbrek yetmezliği gibi.

Bazen iğnenin batırıldığı yerde veya çevresinde **morarma** (hematom) olur. Buna bağlı olarak sertlik ve ağrı yapan şişlikler oluşabilir ve genellikle tedavi edilmeden de günler yahut haftalar sonra geçer.

İğne apsesi, doku ölümü (nekroz) veya damar iltihabı (flebit) ile iğnenin ve kanülün batırıldığı yerde **enfeksiyonlar**, nadiren gelişir. Şişlik, kızarıklık, ağrılar, ciltte sıcaklık ve ateş, bu tür iltihapların belirtisidir. Genellikle böyle enfeksiyonlar, antibiyotik ilaçla iyi şekilde tedavi edilebilir. Nadiren mikroplar, kan dolaşımına geçebilir (bakteriemi) ve tehlikeli kan zehirlenmesine (sepsis) veya kalp iç zarı iltihabına (endokardit) sebep olabilir. Böyle durumlarda yoğun tıbbi tedavi gerekir. Eğer mikroplar omurga kanalına geçerse omurilikte apse, **menenjit** (beyin zarı iltihabı) veya **ensefalit** (beyin iltihabı) gelişebilir.

Ponksiyon, hematom veya enfeksiyon neticesinde **sinirlerin** veya **omurgaların** zarar görmesine oldukça nadir rastlanır ve böyle durumlarda sözkonusu organlarda, örneğin mesane ve bağırsak gibi, genellikle geçici, çok nadir kalıcı fonksiyon bozuklukları yaşanır, yüzde hissetme bozukluğu veya görme ve duyma yetisinin kaybı gibi durumlarla karşılaşılabilir; ağrı, aşırı hassasiyet, parestezi, hatta hareket organlarında felce kadar bozukluk gibi sonuçlar doğurabilir (aşırı durumlarda **belden aşağı felç**).

Ayakta müdahaleler için önem taşıyan sorular**Wichtige Fragen für ambulante Eingriffe**

Klinikten/Muayenehaneden taburcu edilir edilmez sizi kim almaya gelecek? Wer wird Sie abholen, sobald Sie aus entlassen werden?

Sizi alacak kişinin adı ve yaşı [Name und Alter des Abholers]

Müdahaleden sonraki 24 saatte size nasıl ulaşabiliriz?

Wo sind Sie in den nächsten 24 Stunden nach dem Eingriff erreichbar?

Sokağı, dış kapı numarası [Straße, Hausnummer]

Posta kodu, şehir [PLZ, Ort]

Telefon numarası [Telefonnummer]

Size bakacak kişinin adı ve yaşı [Name und Alter der Aufsichtsperson]

Sizi sevk eden doktorunuz/aile hekiminiz/tedaviye devam edecek doktorunuz kim? Wer ist Ihr überweisender Arzt / Hausarzt / weiter betreuender Arzt?

Adı [Name]

Sokağı, dış kapı numarası [Straße, Hausnummer]

Posta kodu, şehir [PLZ, Ort]

Telefon numarası [Telefonnummer]

Hastalık Geçmişinizle (Anamnez) İlgili Sorular Fragen zu Ihrer Krankengeschichte (Anamnese)

Bilgilendirme görüşmesinden önce lütfen aşağıdaki soruları doğru bir şekilde cevaplayın ve geçerli olanları işaretleyin. Tabii ki bilgileriniz gizlilik esasları uyarınca muamele görecektir. Doktor bilgilerinize bakarak size özel olarak müdahale riskini daha iyi değerlendirebilir ve gerekirse komplikasyonları ve yan etkileri önlemek için önlemler alabilir.

evet = ja hayır =nein

İlaç kullanımıyla ilgili bilgiler:

Düzenli olarak kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyor musunuz ya da son zamanda (8 gün öncesine kadar) kullandınız mı yahut enjekte ettiniz mi? evet hayır

Aspirin® (ASS), Heparin, Marcumar®,
 Plavix®, Ticlopidin, Clopidogrel.

Angaben zur Medikamenteneinnahme: Benötigen Sie regelmäßig blutgerinnungshemmende Mittel oder haben Sie in der letzten Zeit (bis vor 8 Tagen) welche eingenommen bzw. gespritzt? Aspirin® (ASS), Heparin, Marcumar®, Plavix®, Ticlopidin, Clopidogrel.

Diğer: _____
Sonstiges:

En son ne zaman aldınız? _____
Wann war die letzte Einnahme?

Başka ilaç alıyor musunuz? evet hayır

Nehmen Sie andere Medikamente ein?

Alıyorsanız, lütfen listesini yapın: _____
Wenn ja, bitte auflisten:

(Reçetesiz, doğal ya da bitkisel ilaçlar, vitaminler vs. dahil)
(Auch rezeptfreie Medikamente, natürliche oder pflanzliche Heilmittel, Vitamine, etc.)

Hamile misiniz? emin değilim evet hayır
Sind Sie schwanger? nicht sicher

Aşağıdaki hastalıklar ya da bu hastalıkların belirtileri var mı ya da var mıydı:

Liegen oder lagen nachstehende Erkrankungen oder Anzeichen dieser Erkrankungen vor:

Kan hastalığı/kan pıhtılaşması bozukluğu? evet hayır

Yüksek kanama eğilimi (örneğin sıkça burun kanaması, ameliyatlardan sonra, küçük yaralanmalarda yahut dış tedavisinde yoğun kanama), kan akıntısı eğilimi (özel bir nedeni olmasa da sıkça morluklar).

Bluterkrankung/Blutgerinnungsstörung? Erhöhte Blutungsneigung (z.B. häufiges Nasenbluten, verstärkte Nachblutung nach Operationen, bei kleinen Verletzungen oder Zahnarztbehandlung), Neigung zu Blutergüssen (häufig blaue Flecken auch ohne besonderen Anlass).

Birinci dereceden akrabalarınızda kan hastalığı/ kan pıhtılaşması bozukluğu belirtisi var mı? evet hayır

Gibt es bei Blutsverwandten Hinweise auf Bluterkrankungen/Blutgerinnungsstörungen?

Alerji/hassasiyet? evet hayır

ilaçlara, gıda maddelerine, kontrast maddesine, lyot, yara bandına, latekse (örn. lastik eldiven, balon), polenlere (çimenler, ağaçlar), anestetik maddelere, metallere (örn. metal gözlük çerçevelerine, modern takı kullanırken veya pantolon zimbalarının temas etmesi halinde kaşıntı) karşı aşırı hassasiyet veya alerjiniz var mı?

Allergie/Überempfindlichkeit? Medikamente, Lebensmittel, Kontrastmittel, Jod, Pflaster, Latex (z.B. Gummihandschuhe, Luftballon), Pollen (Gräser, Bäume), Betäubungsmittel, Metalle (z. B. Juckreiz durch Metallbrillengestell, Modeschmuck oder Hosennieten).

Diğer: _____
Sonstiges:

Sinir sistemi hastalığı? evet hayır

Beyin hastalıkları ya da yaralanmaları, Felçler, Kramp krizleri (epilepsi), Yüksek beyin sancısı (hidrosefal).

Erkrankung des Nervensystems? Gehirnerkrankungen oder -verletzungen, Lähmungen, Krampfanfälle (Epilepsie), erhöhter Hirndruck (Hydrozephalus).

Diğer: _____
Sonstiges:

Enfeksiyon hastalıkları? evet hayır

Hepatit, tüberküloz, HIV.

Infektionskrankheiten? Hepatitis, Tuberkulose, HIV.

Diğer: _____
Sonstiges:

Listede bulunmayan akut veya kronik bir hastalığınız var mı? evet hayır

Nicht aufgeführte akute oder chronische Erkrankungen?

Lütfen kısaca açıklayın: _____
Bitte kurz beschreiben:

